

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 20/2014 privind stabilirea unor măsuri de eficientizare a activității de privatizare pentru dezvoltarea în condiții de profitabilitate a activității operatorilor economici cu capital de stat, pentru exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar a statului la anumiți operatori economici, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere că nu există dispoziții legale care să permită tuturor ministerelor, atunci când împrejurările o impun, să înființeze societăți reglementate de Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată.

Întrucât Curtea Constituțională, prin intermediul Deciziei nr. 249/2018, a subliniat că actele cu valoare de lege, respectiv legile și ordonanțele, pot fi emise doar pentru reglementarea unor situații cu aplicabilitate generală și ale căror efecte se răsfrâng asupra unui număr nedeterminat de subiecți.

Având în vedere că înființarea unei societăți are caracter individual, prin urmare nu poate fi înființată prin intermediul unui act normativ de nivel inferior, se impune asigurarea cadrului legal pentru a permite statului român să înființeze societăți prin intermediul unor acte cu aplicabilitate individuală.

Luând în considerare necesitatea de a stabili condițiile în care statul român poate înființa societăți, precum și în care poate majora capitalul social și asigura finanțarea acestora.

Întrucât evenimentele extraordinare ale anilor 2020 – 2022 (pandemia covid-19, criza energetică, alimentară și a transporturilor, precum și războiul din Ucraina) au accentuat nevoia investițiilor în sectoarele strategice, precum și obligativitatea deținerii unor societăți care să execute necondiționat serviciile necesare, conform cerințelor agreate de România cu Uniunea Europeană și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord.

Având în vedere că ministerele de resort, specializate în domeniile aferente, duc la îndeplinire obiectivele asumate prin intermediul programului de guvernare, acestea sunt responsabile totodată de soluționarea oricăror urgențe ce intervin în sectoarele coordonate. Înființarea de companii de stat de către ministerele de resort poate duce la îndeplinirea obiectivelor în

sectoarele specifice, precum energia, transporturile, infrastructura sau serviciile publice, și asigura dezvoltarea durabilă a sectorului lor de activitate.

Ținând cont că dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale reprezintă și obiectivul Programului Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR), structurat pe „cei șase piloni” din Regulamentul 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului, din 12 februarie 2021, care se referă la domenii de politică de relevanță europeană: tranziție verde, transformare digitală, creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, coeziune socială și teritorială, sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională și politici pentru noua generație. Implementarea acestor obiective presupune îndeplinirea unor măsuri cu termene riguroase.

Întrucât reformele asumate țin de ariile de expertiză ale unor ministere diferite, termenele de implementare sunt stricte. Înființarea unor companii de către ministerele competente ar putea accelera procesul, în contextul în care depășirea termenelor ar putea genera pierderea de către România a fondurilor europene prevăzute.

Astfel, aceste companii ar putea să investească în proiectele și programele specifice, cum sunt cele ce țin de creșterea competitivității economice, modernizarea infrastructurii, ameliorarea serviciilor publice, dezvoltarea energiei regenerabile, contribuind la realizarea obiectivelor din PNRR. Companiile de stat ar putea gestiona proiectele și programele finanțate prin intermediul PNRR, asigurând o implementare eficientă a acestor obiective.

Având în vedere că sincopele în funcționarea următoarelor servicii strategice pot genera perturbări în funcționarea economiei naționale: exploatarea resurselor, producția de articole esențiale (alimente, produse de consum), transporturile de bunuri și persoane, furnizarea de servicii esențiale (energie, utilități, sănătate, căi de comunicare).

Întrucât, printre serviciile strategice se află și transporturile feroviare de bunuri și persoane. Întreruperea transporturilor pe cale ferată poate avea următoarele consecințe negative:

- creșterea congestiei rutiere: în situația în care bunurile sau persoanele nu mai pot fi transportate pe cale ferată, se va recurge la o utilizare mai mare a autovehiculelor (camioane, autobuze, vehicule personale), ceea ce va genera blocaje majore în trafic;
- probleme de mobilitate: întreruperea transportului feroviar de persoane în unele zone din țară poate crea probleme privind accesul la locurile de muncă, serviciile medicale și alte servicii esențiale;
- scumpirea produselor: în lipsa unui transport feroviar eficient, produsele importate se vor scumpi;
- probleme economice: întreruperea transporturilor feroviare ar afecta producția internă, creșterea economică și a locurilor de muncă;
- probleme de mediu: consecința imediată a întreruperii transporturilor pe cale ferată este utilizarea mai mare a traficului rutier, ceea ce rezultă într-o mai mare emisie de gaze cu efect de seră.

Totodată, companiile cu acționariat de stat din sectoarele cheie sunt importante pentru asigurarea accesului la produsele și serviciile esențiale, precum energia, telecomunicațiile, serviciile de sănătate, accesul la alimente.

De asemenea, unele companii de stat sunt responsabile cu asigurarea siguranței naționale, precum cele care activează în industria militară sau nucleară. În absența acestora, aceste sectoare strategice ar fi mai expuse riscurilor și lipsite de un control adecvat.

Întrucât dezvoltarea regională poate fi direct influențată de companiile cu acționariat de stat, acestea fiind responsabile de asigurarea investițiilor în infrastructură, crearea locurilor de muncă, stimularea activității economice și în regiuni care ar putea fi ignorate de către antreprenori privați. Absența unor astfel de investiții poate crea un decalaj între regiunile dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, ce poate cauza probleme economice și sociale.

Având în vedere controlul exercitat de stat, ce are în vedere respectarea angajamentelor europene, companiile de stat pot fi responsabile prin investiții în tehnologii verzi și prin asigurarea respectării standardelor de mediu.

Ținând cont de criza energetică cu care se confruntă România și Europa, urmare a întreruperii furnizării energiei electrice din Ucraina datorită războiului din regiune, în prezent se înregistrează o creștere a cererii pentru transportul de generatoare electrice, combustibili și echipamente de încălzire.

Întrucât statul român trebuie să fie pregătit în orice moment pentru a deservi interesele strategice și geopolitice în domeniile afectate de situațiile extraordinare ce ar putea interveni (situația epidemiologică/pandemie, război, criză energetică, alimentară), inclusiv deținerea de companii apte să execute necondiționat serviciile necesare combaterii efectelor situațiilor antemenționate..

Având în vedere că elementele mai sus-menționate vizează interesul strategic, precum și interesele majore ale economiei și constituie o situație de urgență extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Articol unic: Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 20/2014 privind stabilirea unor măsuri de eficientizare a activității de privatizare pentru dezvoltarea în condiții de profitabilitate a activității operatorilor economici cu capital de stat, pentru exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar a statului la anumiți operatori economici, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu numărul 325 din 05 mai 2014, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Punctul 1. – Art. 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 15 - (1) Prin hotărâre, la propunerea ministerelor de resort prevăzute de art. 3 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare, Guvernul poate aproba înființarea, în condițiile legii, în numele statului, de societăți cu capital de stat, în România și în străinătate, cu respectarea prevederilor legislației în domeniul ajutorului de stat.

(2) Ministerele de resort pot participa, cu respectarea cadrului legal în vigoare din domeniul societar, la majorarea capitalului social al societăților, la care exercită, în numele statului, calitatea de acționar, cu respectarea prevederilor legislației în domeniul ajutorului de stat.

(3) Decizia privind înființarea de societăți sau majorarea capitalului social are ca temei o analiză economico-financiară, tehnică, juridică și de oportunitate, cu respectarea următoarelor principii:

- a) promovarea concurenței între operatorii economici;
- b) garantarea tratamentului egal și nediscriminatoriu al acestora;
- c) asigurarea transparenței fondurilor publice alocate și utilizarea eficientă a acestora;
- d) dezvoltarea regională fundamentată pe considerente sociale, economice și de mediu;
- e) evitarea apariției unor situații de natură să determine conflicte sociale ori manifestări ale concurenței neloiale.

(4) Drepturile și obligațiile statului rezultând din calitatea de acționar/asociat la societățile înființate potrivit alin. (1) vor fi exercitate de către ministerele de resort.

(5) Exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor statului prevăzute la alin. (4) de către ministerele de resort prin alte instituții publice și organe de specialitate se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.”

Punctul 2. – Alineatul 1 al art.16 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 16 - (1) Ministerele de resort pot prelua pe bază de justificări fundamentate, conform principiilor din prezenta ordonanță de urgență, în numele statului, în condițiile legii, active și active funcționale, definite conform art. 3, lit. d) și d¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare, în scopul valorificării acestora cu respectarea prevederilor legale în vigoare.”

Punctul 3. – Art.17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 17 - (1) Finanțarea cheltuielilor legate de operațiunile prevăzute la art. 15 și 16 se asigură din bugetele de venituri și cheltuieli ale ministerelor de resort, aprobate în condițiile legii.

(2) Costurile evaluărilor prevăzute la art. 16 alin. (2) și (4), ale studiilor de fezabilitate necesare, precum și orice alte costuri legate de activitatea ministerelor de resort desfășurată în vederea administrării și valorificării activelor preluate se asigură din bugetele de venituri și cheltuieli ale acestora, aprobate în condițiile legii.

(3) Drepturile și obligațiile statului decurgând din acțiunile dobândite în condițiile art. 15 și 16 vor fi exercitate de către ministerele de resort.”

PRIM-MINISTRU,
Nicolae – Ionel CIUCĂ